

OHR, OESS, Svjetska banka i Vijeće Evrope zabrinuti zbog jos jednog odlaganja usvajanja zakona o visokom obrazovanju

Ured visokog predstavnika, Misija OESS-a za BiH, Ured Svjetske banke za Bosnu i Hercegovinu i Vijeće Evrope stavlja do znanja da je stalna politika previranja oko Zakona o visokom obrazovanju rezultirati otkazivanjem nekoliko ključnih programa koje podržava Svjetska banka i ostale međunarodne organizacije. Ono što je važnije ovim se građane BiH može uskratiti za zakonski okvir koji je potreban za moderniziranje obrazovanja u zemlji. Ovo slijedi nakon ponovnog odgađanja u Vijeću ministara da glasa o nacrtu državnog okvirnog Zakona o visokom obrazovanju.

Ovakva kontinuirana opstrukcija koja je uslijedila nakon sastanka u ponedjeljak sa međunarodnim organizacijama gdje su se ključni elanovi Vijeća ministara jasno izrazili svoju posvećenost procesu reformi visokog obrazovanja u BiH ugrožava integritet institucije i budućnost obrazovanja u BiH. Neprisustvovanje ministara sjednici Vijeća ministara u vrijeme kada je za BiH ostalo nešto više od tri mjeseca za ispunjenje uslova iz Studije izvodljivosti Evropske komisije i zahtjeva elanstva u NATO-ovom programu Partnerstvo za mir predstavlja potpuni nedostatak ozbiljnosti i odgovornosti. To takođe dovodi u pitanje uslove Vijeća Evrope, da se usvoji nova obrazovna legislativa zasnovana na evropskim standardima.

Novi Zakon o visokom obrazovanju ima za cilj da unaprijedi kvalitet sistema obrazovanja putem uvelikovitije upotrebe novca

prikupljenog od poreza koji plaaaju gra?ani BiH i resursa studenata. Ovaj zakon je izra?en u suradnji sa lokalnim struencima i vladama, te su njihove preporuke pozdravili i prihvatili svi uesnici Konferencije o reformi visokog obrazovanja koja je održana u Neumu 29. i 30. septembra 2003. godine. Tako?er, ovaj zakon je u skladu sa svim principima Bolonjske deklaracije koji se provode širom Evrope, te su nedavno prihvaeni i u Bosni i Hercegovini.

Bez novog Zakona o visokom obrazovanju, obrazovanje na univerzitetskom nivou u BiH ae nastaviti slabo funkcionirati i neae na odgovarajuai naen služiti potrebama bh. studenata, privrede i društvu uopšte. Uz probleme fragmentacije, kvalitete i važnosti, trenutni sistem ae nastaviti neueinkovito koristiti javne resurse, a broj studenata koji su završili studije ae ostati jedan od najnižih u Evropi.

Dodatno, ovaj zakon je direktno vezan za dva projekta koja podržava Svjetska banka – Projekat restrukturiranja obrazovanja vrijedan 12 miliona ameriekih dolara i Kredit za strukturalno podešavanje privrednog upravljanja (EMSAC) vrijedan 30 miliona ameriekih dolara. Kljuena komponenta ova dva projekta bilo je usvajanje Zakona o visokom obrazovanju, prema kojem je trebalo da do?e do priznavanja bh. univerziteta na državnom nivou i finansiranja visokog obrazovanja na entetskem nivou.

Otkazivanje ova dva projekta neae samo znaeiti da ae ova država izgubiti finansijsku pomo Svjetske banke u vrijednosti od 42 miliona ameriekih dolara; prvo, 30 miliona ameriekih dolara iz projekta EMSAC su vea ukljuena u budžet za 2004. godinu i gubitak ovog novca ae stvoriti budžetski deficit koji ae se odraziti na isplaaivanje plata, penzija i drugih budžetskih troškova. Drugo, gubitak dva tako znaejna projekta, zbog unutrašnjih politiekih sukoba me?u vladinim zvanicima, sigurno ae se odraziti na buduae domae i strane investitore kao i me?unarodne donatore za ovu zemlju.